

Bilag 14.

Affteist.

Gjenpart.

Fiskerikonfulenten

Nr. 80.

Car. W. Fiedler.

Sterrede, den 20de Februar 1881.

Jorfaavidt som min Erklæring er begjært til Afbenyttelse under en Retsfag angaaende Udgangen til at drive Fiskeri i Gudenaas og Randerss Fjord, skal jeg tillade mig at bemærke Følgende:

Stedforholdene opad bemeldte Fjord og ad Aaen fra Udbyhøi indtil Frisenbold Laregaard ere mig, efter gjentagne personlig foretagne Undersøgelser, saare vel kjendte, ligesom jeg ved Udlaan i sin Tid fra Proprietær G. Faith har havt Seilighed til at gjøre mig bekendt med samtlige de Dokumenter, som hjemlede ham, som Eier af fornævnte Laregaard, Adkomst til Eneret for Fiskeriet saavel i Aa som i Fjord.

Laregaarden Frisenbold har fra gammel Tid været skyldsat med Hartkorn til Stat, og af Fiskeretten svares, ifølge Opgivende fra Randerss Amtstue, endnu Afgift til Statskassen. Naar en Eiendom eller Erhvervsgren er paalagt saadan Byrde, saa maa Staten værne om de Privilegier, der stille sig som en nødvendig Betingelse for, at Eieren kan svare den ham paalagte Afgift, og at han uforstyrret kan nyde Frugterne af den Ret, som han mulig kan have kjøbt dyrt nok. Som nødvendig Betingelse for den nævnte Laregaards Eksistens, hvis dens Virksomhed skal være lønnende, er der tillagt den Eneret over Fiskeriet i Gudenaas nedest for Randerss og fremdeles gennem Fjordens Seilby til dennes Ophør ved Havet, for at Eieren ved en saadan jus exclusivum kan være sikret Fiskenes uhindrede Udgang fra dette til Fangstedet. Mangel af sliq Eneret vilde reducere Laregaardens Værdi til Intet. Det maa være hævet over enhver Tvivl, at Kronen, som oprindelig Indehaver af denne Fiskeret nogeninde skulde have taalt noget Indgreb i den.

Jorfaavidt der nu er givet Eneretten Udstrækning til Seilbyen i Gudenaas og Randerss Fjord, saa kan den rette Forstaaelse heraf heller ikke lade nogen Tvivl tilbage. I Fjorden maa det nemlig forstaaes som Hovedløbet for Seilladsen i dennes fulde Brede, — i Aaen derimod i denne i sin fulde Brede, der, hvor Seillads og Bramfart foregaar, med Udelukkelse ialtfald maaske af smalle og mindre dybe Løb paa Steder, hvor Aaen forgrener sig i flere saadanne. En modsat Fortolkning, som gif ud paa i selve Aaen, hvor den med Rette bærer Navnet af saadan, at ville aflægge et Seilløb med Strimler op til Bredderne ved Siden af, hvor Eneretten maatte bortfalde, er i sig selv saa urimelig, da der Intet er at dele, at det vel næppe falder Nogen ind fornuftigvis at reise saadan Paastand, men i ethvert Fald ligefrem forkastelig, allerede af den Grund, at det vilde gjøre den her omhandlede Laregaards Fiskeret fuldstændig illusorisk. Men selv om saa var, vilde det kun blive de Bredderne tilhørende Lodseiere, som kunde gjøre Fordring derpaa.

Efter det Anførte maa jeg med Bestemthed erklære, at enhver anden Fortolkning af den Frisenbold Laregaard tillagte Eneret til Fiskeriet paa Randerss Fjord og i Gudenaas, end den ovenfor givne, efter Sagens Natur er uforenelig med denne Eiendoms Karakter som Laregaard. Herfra ses ogsaa Fiskerikommisjonen af 1873 at være gaaet ud, idet den, netop af Hensyn til den her bestaaende ældgamle Ret, har gjort en Undtagelse i dens Lovforslag § 56, og i Regeringsforslagets § 44 er samme Hensyn taget til Opretholdelsen af gamle Rettigheder.

I Henseende til de her omhandlede Forhold henvises sluttelig til Landsoverretsassessor Mouriers Afhandling om Ferskvandsfiskeriets Lovgivning i Nord. Tidsskrift f. Fiskeri 1. Marg. 3. S. 249, samt 1. Marg. 2. S. 114 flg. navnlig 118 og 126.

Erbødigt

Car. W. Fiedler.

Til Hr. Proprietær Olsenfeldt.

Fremlagt i Randerss Kjøbstads Politiret den 2die Mai 1881, confereret og be-
funden overensstemmende med den foreviste Originalskrivelse.

Sonnens.